

uspomena, spomenika, uredaba i nepobitne dokaze svoje davne visoke kulture, veličine, moći, blagostanja i sjaja, —

Sela, gradići i gradovi, u kojima su živjeli rimski imperatori i hrvatski banovi, knezovi, kraljevi, gospodari mora i primorja, kojima su i velike pomorske države plaćale danak, —

Sela, gradići i gradovi, od kojih su neki pred više od hiljadu godina živjeli svojim slobodnim i nezavisnim municipalnim životom, sami sebi krojili zakone, kodificirali zakonike i sastavljali svoje statute, bogate zbirke najraznovrsnijih norma, propisa, odredaba i običaja iz svih područja javnog i privatnog života, —

Sela, gradići i gradovi, po kojima su razasuta veličanstvena arhitektonska djela: bazilike, katedrale, crkve, kapele, samostani, javne i privatne palače, vijećnice, arsenali, riznice, duvane, amfiteatri, kazališta, lože, zvonici, tornjevi, kule, tvrđave, zidine, groblja i grobnice; divna djela likovne umjetnosti: slike, miniature, knjige, kipovi, oltari, ploče, reliefi, portali, arhitravi, kapiteli i pilastri; rezbarska djela, vratnice, horovi, propovjedaonice i pokućstvo, divna djela iz svih kulturnih epoha, od najdavnijih do današnjih, grčke, rimske, primitivističke, starokršćanske, starohrvatske, romanske, gotske, renesanske, barokne, —

Sela, gradići i gradovi, koji su pred mnogo stoljeća bili žarište hrvatske kulture, u kojima su pisana duboka, znanstvena, filozofska i književna djela i cvjetale i djelovale akademije znanosti i književnosti, —

Sela, gradići i gradovi, kojih su luke, skele, lazareti i brodogradilišta u svjetskom trgovačkom i pomorskom saobraćaju bili već davno na glasu, igrali vrlo važnu ulogu i natjecali se s onim najvećim na Jadranskom moru, —

Sela, gradići i gradovi, koji su bili uporište velikog rimskog imperija i bizantinskog carstva, a kasnije postali kolijevka i središte hrvatske države i samostalnih dalmatinskih republika i municipija, da onda posluže kao mostovi za svemoćnu ekspanziju mletačke republike, —

Sela, gradići i gradovi u kojima i danas žive tradicije na davno doba stare slave, veličine i blagostanja i jaka volja da ga obnove u punoj snazi, moći i sjaju, i da se razviju i napreduju kulturno, socijalno i privredno, —

To je — Naš J a d r a n.

Narod, fizički i duševno zdrav i jak, otporan i izdržljiv, koji je, privezavši već od trinaest stoljeća svoju sudbinu uz morsku obalu i njeno neposredno zaleđe, uvijek živio životom teškog fizičkog rada za svoj opstanak, ali i snažnim, jakim, plodnim i bogatim duševnim životom, stvarajući postepeno svoju narodnu kulturu, —